U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce: A. H. K.**, zastoupený Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha - Chodov, adresa pro doručování: V Tůních 11, Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2009, č. j. OAM-576/LE-05-18-2008, ve věci mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 7. 2010, č. j. 32 Az 25/2009 - 56,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci stěžovatele Mgr. Umaru Switatovi, advokátu se sídlem Dědinova 2011/19, Praha - Chodov, adresa pro doručování: V Tůních 11, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) ze dne 16. 7. 2010, č. j. 32 Az 25/2009 - 56, kterým byla podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2009, č. j. OAM-576/LE-05-18-2008. Tímto rozhodnutím nebylo vyhověno žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o

azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz.), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Kasační stížnost není dle názoru Nejvyššího správního soudu přijatelná.

Stěžovatel podřadil důvody uplatněné v kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., kdy je přesvědčen, že jeho situace nebyla krajským soudem vyhodnocena v souladu se zákonem a došlo k zásadnímu

pochybení krajského soudu, které mělo dopad na jeho hmotněprávní postavení. Krajský soud se ztotožnil s chybným výkladem správního orgánu a nerespektoval ustálenou judikaturu. Stěžovatel se bez dalšího domnívá, že jeho kasační stížnost splňuje kritéria přijatelnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s.

Ustanovený zástupce stěžovatele v doplnění kasační stížnosti zažádal o přiznání odkladného účinku. Dále uvedl, že při projednání žádosti stěžovatele o udělení azylu došlo k pochybení správního orgánu, když nezjistil přesně a úplně stav věci, neopatřil si objektivní a úplné důkazy a nezabýval se výpověďmi případných svědků.

Meritem věci je diskriminace vůči Kurdům, extrémní chudoba obyvatelstva a neschopnost státních orgánů tuto problematiku řešit a ochránit tak obyvatelstvo. Stěžovatel opřel svoji žádost o humanitární a politické důvody a důvody uvedené v § 14 zákona o azylu, přičemž správní orgán k politickým a jiným důvodům, zejména k bezpečnostní situaci v Sýrii nepřihlédl, přitom se jedná o důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany podle § 14 či § 14a zákona o azylu.

Správní orgán neshromáždil poznatky o zemi původu z nezávislých zdrojů a nekonfrontoval s nimi tvrzení stěžovatele. Krajský soud se nezabýval předloženým důkazem, ani tvrzením stěžovatele o mučení a nelidském zacházení v případě jeho návratu do země původu.

Z uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Správní orgán ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost a uvedl, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu jsou vydány v souladu s právními předpisy. Stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodu své ekonomické situace. Po celou dobu správního řízení uváděl rozporuplné informace týkající se jeho potyčky se syrskou policií a obav z uvěznění v případě jeho návratu do země původu z důvodu ztráty cestovního dokladu. Dle názoru správního orgánu stěžovatel účelově svůj příběh stupňuje, upravuje a přizpůsobuje zákonným důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Takové jednání je zjevně nevěrohodné. Žalovaný rovněž neshledal, že by stěžovatel uvedl důvody, pro které by mu měl být udělen humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu.

Z uvedených důvodů žalovaný navrhuje zamítnutí podané kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nespatřuje ve skutečnostech namítaných stěžovatelem v kasační stížnosti přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

K žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany má odkladný účinek ze zákona, jak plyne z ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu.

Dle ustálené judikatury zdejšího soudu je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.

Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu možného porušení práv. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72).

Stěžovatel v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že odjel ze země z ekonomických důvodů. V Sýrii je chudoba a otec mu poradil, aby se přidal k bratrovi a jeho manželce, kteří ze země odjížděli. Dále stěžovatel uvedl, že byl v Sýrii vězněn za to, že u příležitosti oslav svátku Newroz měl potyčku s policistou. Okolnosti této potyčky neuvádí stěžovatel jednotně. Na počátku řízení stěžovatel vypověděl, že policistu zbil, v průběhu řízení však tuto výpověď změnil a tvrdí, že byl policistou napaden, protože nesl kurdskou vlajku. Stěžovatel přesně neuvedl, kdy se tento incident udál, jednou vypověděl že v roce 2004, poté že v roce 2007. Stejně tak není schopen přesně určit, jak dlouho byl poté vězněn. Na základě této potyčky s policií má být proti stěžovateli vedeno v Sýrii trestní řízení. Uvádí, že byl předvolán k soudu, ale odjel na vesnici a k soudu se nedostavil. Jeho otec pak zjistil, že má být stíhán za „nadávání na vládu a prezidenta“. V jiných výpovědích uvádí, že se k soudu nedostavil, protože se jeho právníkovi podařilo věc odložit. Rozpory ve výpovědích nebyl stěžovatel schopen vysvětlit. V průběhu správního řízení jako další důvod pro udělení mezinárodní ochrany označil obavy z návratu do země původu z důvodu možného uvěznění za ztrátu cestovního pasu. Žádný ze stěžovatelem uváděných důvodů však není z hlediska ustanovení § 12 zákona o azylu relevantní.

Ekonomické důvody nejsou v souladu s konstantní judikaturou zdejšího soudu důvodem pro udělení jedné z forem mezinárodní ochrany (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43).

Účelem mezinárodní ochrany rovněž není poskytnout žadateli ochranu před jakýmkoliv negativním jevem ve vztahu k němu v zemi jeho původu, v tomto případě policejní stíhání stěžovatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46). Postih osob za přestupkové či trestní chování nebo jednání je interní záležitostí každého státu s cílem udržení veřejného pořádku v zemi. Proto samotná skutečnost, že je proti stěžovateli vedeno takové řízení, které má být po posouzení všech důkazů zakončeno rozhodnutím soudu, nemůže být azylově relevantním důvodem. Navíc je třeba zdůraznit, že se sám stěžovatel projednání věci před soudem účelově vyhýbá. O tom, že řízení vedené vůči stěžovateli nevybočuje z přijatelných mezí, svědčí i to, že ze země vycestoval legálně na svůj cestovní pas. Nejvyšší správní soud si je vědom, že stěžovatel v průběhu řízení změnil své původní tvrzení, že vycestoval na vlastní pas. Uváděné obavy z postihu za ztrátu cestovního pasu však s tímto tvrzením nekorespondují a rovněž vedou k závěru, že stěžovatel vycestoval legálně na svůj cestovní doklad. Tyto obavy taktéž nemohou být relevantním důvodem pro poskytnutí mezinárodní ochrany. Jak je zřejmé z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, toto tvrzení bylo správním orgánem pečlivě posouzeno i v souvislosti se zprávami ze země původu založenými ve správním spise.

Dle ustanovení § 14a zákona o azylu se žadateli, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, udělí doplňková ochrana, existují-li v jeho případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Jaké situace jsou podle zákona považovány za vážnou újmu, stanoví taxativní výčet v § 14a odst. 2 zákona o azylu. Ze stěžovatelových tvrzení ani z dostupných informací, zejména ze zpráv o bezpečnosti a politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Sýrii, založených ve správním spise, stěžovateli nebezpečí představující vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu nehrozí.

K otázce možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud uvádí, že tato specifická forma mezinárodní ochrany je vyhrazena pouze pro případy zvláštního zřetele hodné. Není na něj právní nárok a rozhodnutí o něm je otázkou uvážení správní orgánu, míra volnosti této úvahy je limitována pouze zákazem libovůle. Nejvyšší správní soud však takové pochybení v úvaze správního orgánu ani v jeho procesním postupu neshledal. Smyslem institutu humanitárního azylu je možnost poskytnout azyl žadateli i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné

v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

Co se týče otázky rozsahu zjišťování skutkového stavu věci a opatřování důkazů správním orgánem, Nejvyšší správní soud dodává, že dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41). Se stěžovatelem byl pohovor veden za účasti tlumočníka z kurdského jazyka a zástupkyně UNHCR, k protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany neměl žádné připomínky ani nežádal jeho doplnění. Rozhodnutí správního orgánu je velmi podrobně odůvodněno a zabývá se všemi stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi.

Nejvyšší správní soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ve svém návrhu na vyúčtování odměny za zastupování si ustanovený advokát nárokuje odměnu ve výši 7200 Kč, sestávající se ze dvou úkonů právní služby spočívajících v právní poradě klientovi dne 26. 10. 2010 v době od 14:10 do 16:25 hodin a z jednoho úkonu právní služby spočívajícím v sepisu kasační stížnosti, celkem tedy tři úkony právní služby plus náhrada hotových výdajů.

Ustanovený zástupce stěžovatele účtuje dva úkony právní služby za poradu s klientem trvající přes dvě hodiny. K tomuto Nejvyšší správní soud uvádí, že za poradu s klientem přesahující jednu hodinu dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží odměna za jeden úkon právní služby bez ohledu na to, jak byla porada dlouhá a o jakou dobu přesáhla zmíněnou stanovenou minimální délku (srov. usnesení

Vrchního osudu v Praze ze dne 7. 8. 2006, sp. zn. 1 To 37/2006). Z uvedeného důvodu zdejší soud uznal tuto poradu jako jeden úkon právní služby.

Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci – Mgr. Umaru Switatovi – přiznal náhradu nákladů podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. c), d), a § 13 odst. 3 advokátního tarifu, spočívající v odměně za dva úkony právní služby celkem (porada s klientem přesahující jednu hodinu plus písemné podání soudu týkající se věci samé) v částce 4200 Kč, v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč. Celková částka odměny pak činí 4800 Kč.

Tato částka bude shora uvedenému zástupci zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu